

**BÍLÝ
KRUH
BEZPEČÍ**

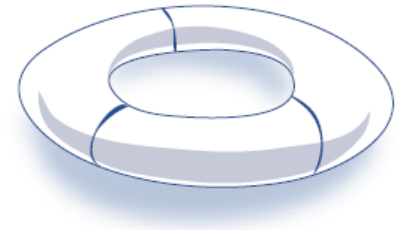
SEMINÁŘ PrF MU

VIKTIMOLOGIE

29.10.2020

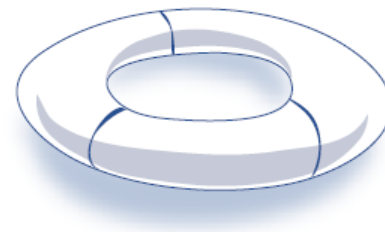

**BÍLÝ
KRUH
BEZPEČÍ**

Výskyt TČ v ČR

Oficiální statistické údaje PČR

Kolik TČ bylo spácháno v ČR v roce 2019?

199.221

Kolik z toho představují majetkové TČ?

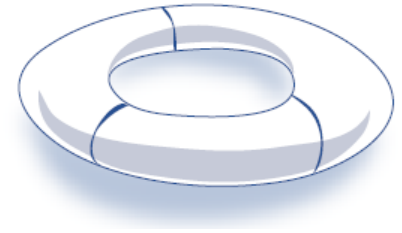
102.136

Kolik z toho představují násilné TČ?

13.606

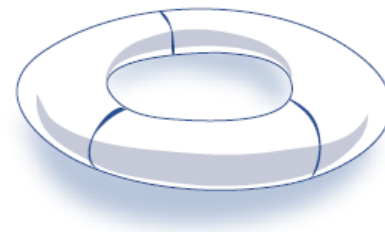
Kolik z toho představují mravnostní TČ?

2.733

- Jaká je objasněnost TČ?
 - Celkem – 93.202 (objasněno 46%)
 - Majetkové TČ – 27.063 (26%)
 - Násilné TČ – 9.364 (69%)
 - Mravnostní – 1.853 (68%)

Vraždy

Kolik bylo v roce 2019 spácháno vražd?

143

Kolik z nich bylo objasněno?

128 (90 %)

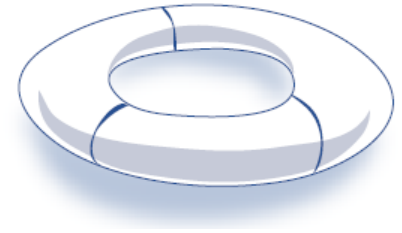
Kolik z toho spácháno v JmK?

21

Kolik z toho spácháno v Brně?

10

Znásilnění

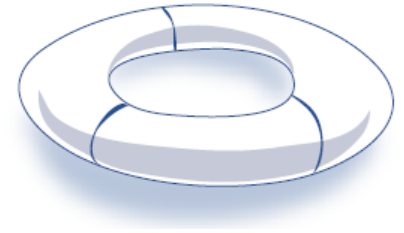
- Kolik TČ znásilnění bylo spácháno v ČR?

683

- Kolik z nich bylo objasněno?

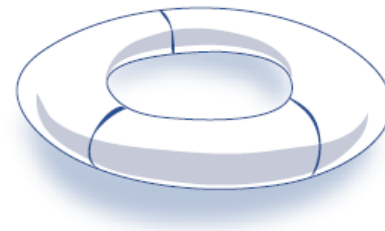
441 (65%)

Znásilnění

**Jaký je dle zkušenosti PČR poměr
skutečných vs. vymyšlených
znásilnění?**

50% : 50%

Kolik % reálných obětí oznámí znásilnění?

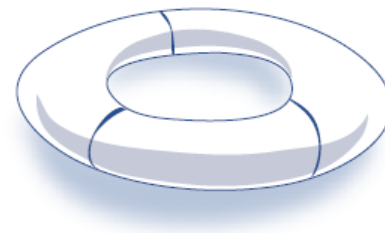
5%

Tzn. při přepočtu oznámených TČ jde o 13.660 znásilnění v ČR ročně

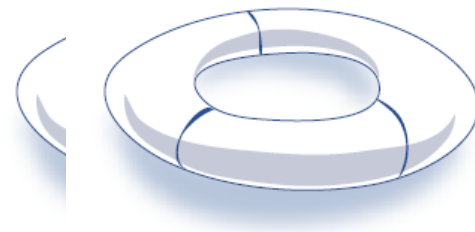
Tzn. v ČR doje každý den k cca 37 znásilněním

BÍLÝ
KRUH
BEZPEČÍ

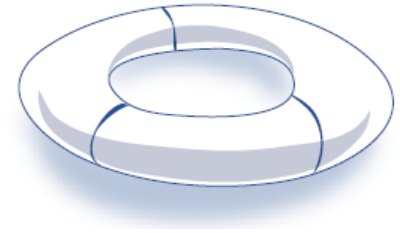
Potřeby obětí TČ

• **Jaké potřeby má oběť TČ?**

- ✓ Bezpečí
- ✓ Podpora
- ✓ Informace
- ✓ Respekt

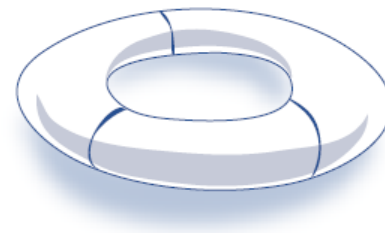
Naše zjištění

1. trestným činem to teprve začíná
2. faktory ovlivňující PTSP
 - previktimní osobnost
 - průběh činu
 - vše, co se děje po činu
3. kritická stadia
 - Bezprostředně po činu
 - Po ukončení hospitalizace (návrat)
 - U soudu
4. největší trauma prožívají
 - pozůstalí
 - oběti násilných a sexuálně motivovaných tr. činů

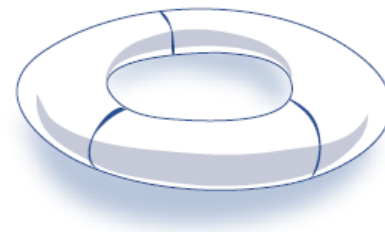

BÍLÝ
KRUH
BEZPEČÍ

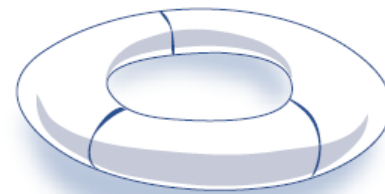

Podpora obětí TČ

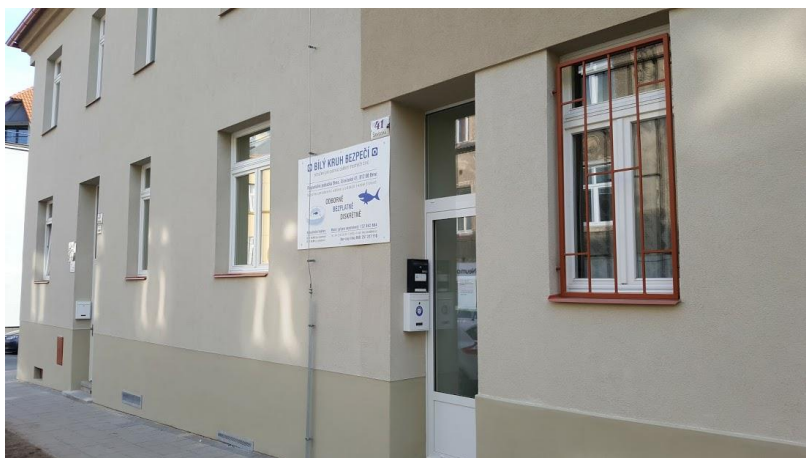
KDO?

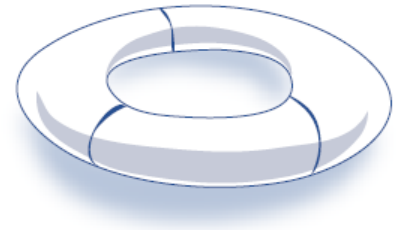

- sdružení pro pomoc obětem trestných činů
- vznik – 1991, Brno - 1996
- v současné době 9 poboček po celé ČR
 - Praha,
 - Plzeň,
 - Pardubice,
 - Liberec
 - Brno,
 - Olomouc,
 - Ostrava
 - Č.Budějovice
 - Jihlava
- dobrovolníci BKB:
 - více než 350 dobrovolníků v ČR
 - věkový průměr 35 let
- provoz nonstop linky pro oběti

**Slovinská 41
Brno – Kr. Pole**

Základní služba: poradenství

- ✓ Právní + psychologické (krizová intervence)

Služby pro zvlášt' zranitelné oběti (ZZO):

- ✓ případový manažer (podání, příprava + doprovody k výsledkům)
- ✓ terapeutický program
- ✓ víkendový pobyt
- ✓ zprostředkování finanční pomoci z NFFV

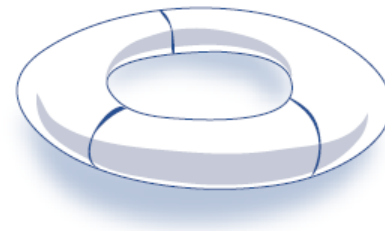
Nestandardní služby:

- ✓ Poskytování služeb mimo poradnu (nemocnice apod.)

Preventivní činnost (přednášky, publikace, projekty...)

Legislativní podněty (z. o peněžitě pomoci, z. na ochranu před DmN, novela tr.řádu - § 44a, tr.zákoník § 354)

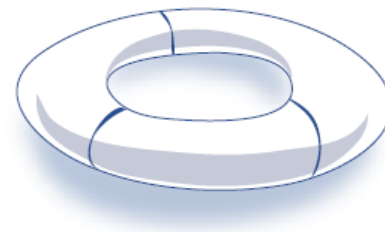
JAK?

Klient má právo zůstat **v anonymitě.**

Služby jsou poskytovány:

- **bezplatně;**
- **odborně** - vždy vysokoškolsky vzdělaní dobrovolníci (právo + psychologie), interní výcviky;
- **diskrétně** (mlčenlivost);
- v případě potřeby i **opakovaně;**
- se zaměřením na klientovy potřeby
- **limitovaně** – BKB např. nejedná za klienta (nezastupuje jej), nevystavuje potvrzení atd.

Cílová skupina

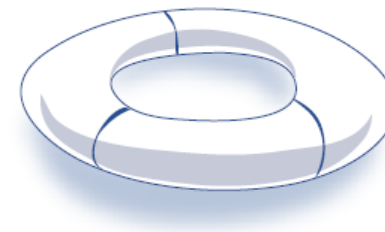
- Primární: oběti a svědkové trestné činnosti
- Sekundární: osoby obávající se možného TČ, osoby blízké obětem, pomáhající profese

Informace o klientech BKB:

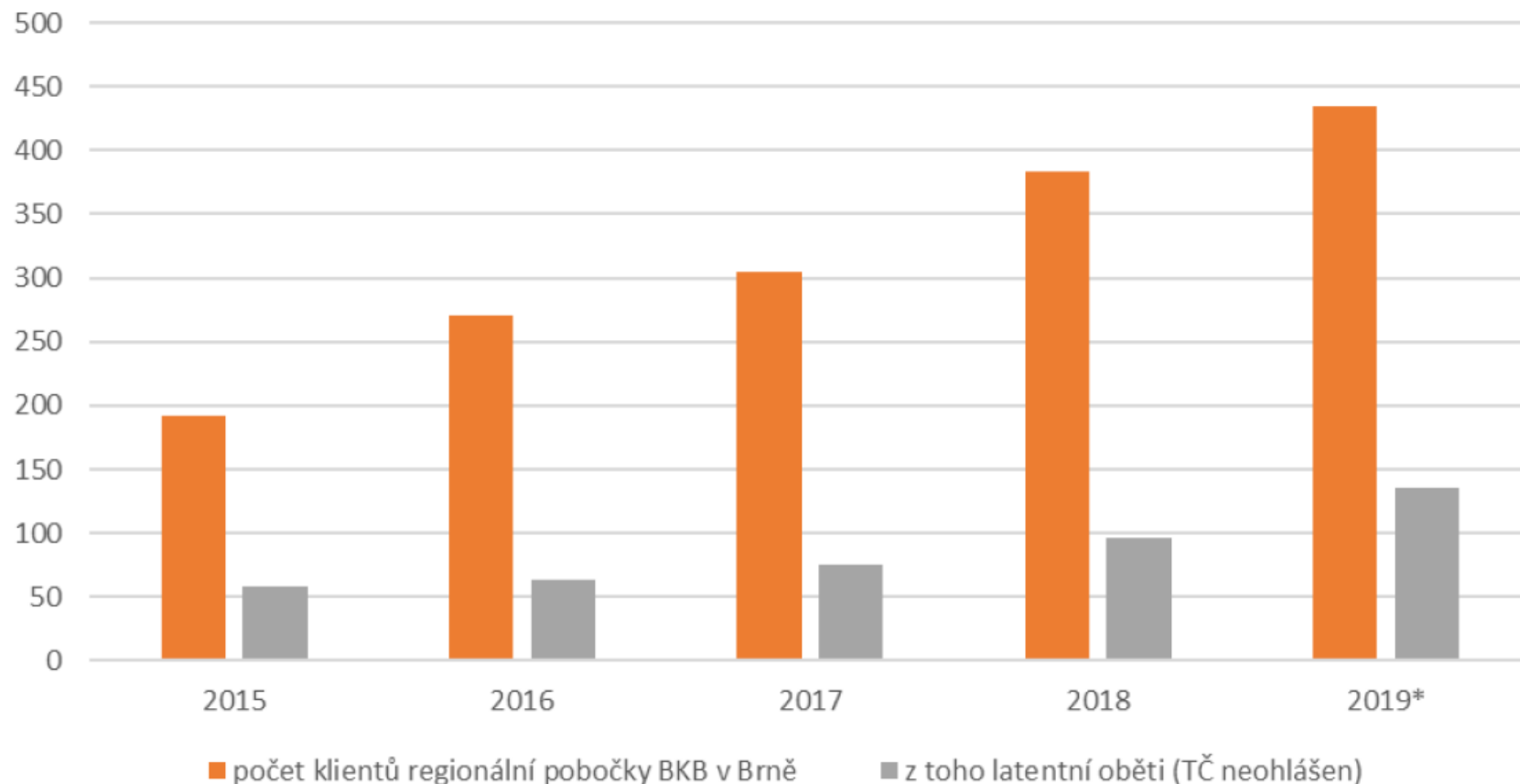
- **76%** ženy
- **35%** klientů v doprovodu
- **14%** klientů – příbuzní obětí

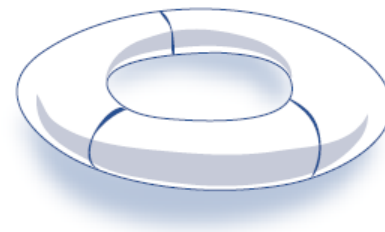
Struktura klientů:

- Domácí násilí dříve **50%**
- Domácí násilí nyní **25%**
- Současný fenomén - **stalking**

vývoj počtu klientů a obětí latentní kriminality v BKB Brno

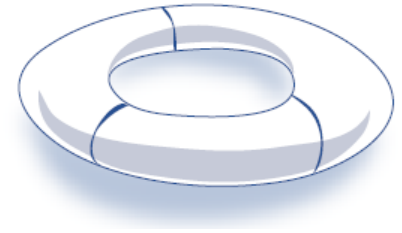

Zkušenosti obětí znásilnění

(dotazníkové šetření mezi klienty BKB)

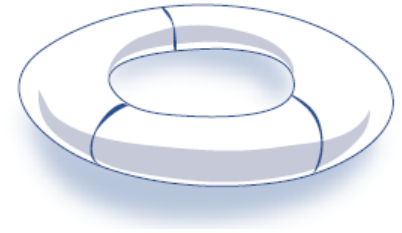

BÍLÝ
KRUH
BEZPEČÍ

Zaměření průzkumu

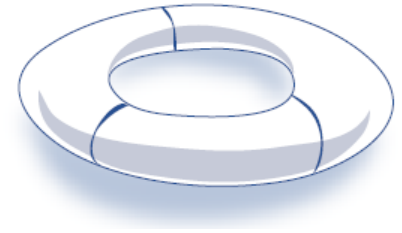
1. Hlavní potíže obětí
2. Očekávaná pomoc
3. Co bylo pro oběti nejvíce zraňující

1. Hlavní potíže obětí znásilnění

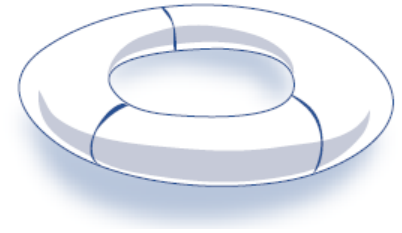
- A. Chování
- B. Vztahy
- C. Zdraví
- D. Pocity

A. Chování

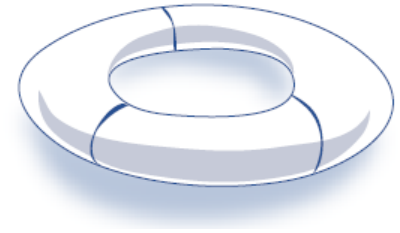
- **Ztráta pocitu bezpečí a důvěry**
- Strach z lidí
- Nedůvěra k mužům
- Ztráta sociálních vazeb
- Uzavření se do sebe
- Obava z nových životních situací
- Ztráta sebedůvěry, pocity méněcennosti
- Mnohdy až neschopnost vykonávat původní profesi, spojené se ztrátou zaměstnání, změnou bydliště

B. Vztahy

- Problémy a neschopnost v **navazování nových vztahů**, hlavně s muži a ztráta důvěry k nim
- **Narušení stávajících**
 - partnerských vztahů
 - rodinných vztahů

C. Zdraví

Fyzické

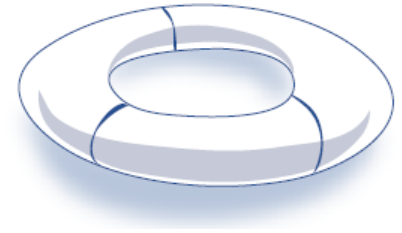
Nespavost, noční můry, špatné sny, bolesti v oblasti pánve, břicha, nohou, žaludeční problémy odpor k vlastnímu tělu (pocit pošpinění)

Psychické

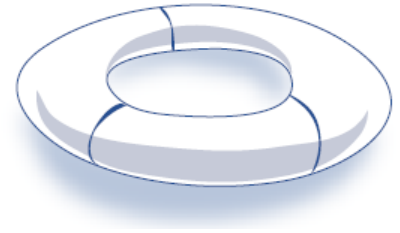
nesoustředěnost, podrážděnost, výkyvy emocí, úzkostné stavy, strach a obavy, smutek (v některých případech sebepoškozování)

Psychické problémy **u partnera**

D. Pocity

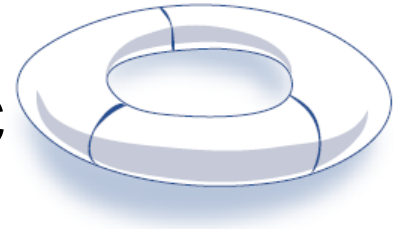
- Pocity viny, **sebeobviňování**, výčitky
- Stud, **ponížení** (obzvláště u těch, které pachatel ponižoval slovy a praktikami)
- **Strach** z lidí, z mužů, ze tmy
- Strach a obavy, že uvidí nebo potká pachatele
- Pocit **bezmoci**

2. Očekávaná pomoc

- A. Psychologická podpora a poskytnutí psychoterapie
- B. Informace o trestním řízení
- C. Doprovod k úkonům trestního řízení
- D. Návrat do života

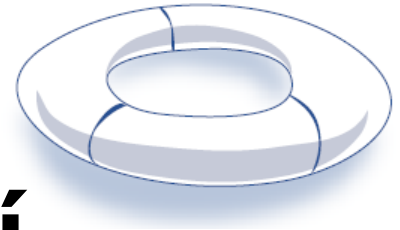
A. Psychická pomoc a psychoterapie

- Potřeba bezpečí, lidského přístupu, akceptace, možnost ventilace emocí
- Ošetření strachu, ujištění, že oběť je „normální“
- Zbavení se pocitů viny
- Stabilizace stavu
- Poskytnutí psychoterapie zacílené na konkrétní problémy oběti

Výsledky výzkumu: očekávaná pomoc a poskytovaná pomoc BKB se shodují

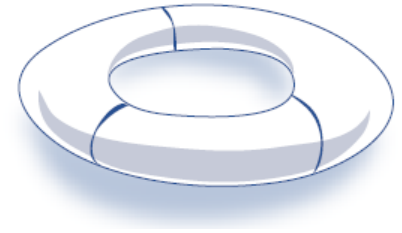
B. Informace o trestním řízení

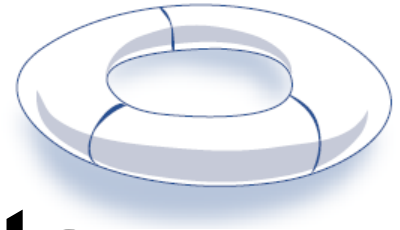
- Právní poradenství
 - informace o trestním řízení a orientace v TŘ
 - informace o dalších možnostech podpory

Praxe: nízké právní vědomí veřejnosti

C. Doprovod k úkonům TŘ

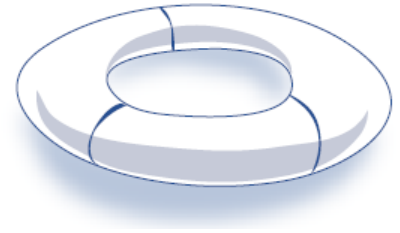

- Důvěrník
- Zmocněnec
- Pomoc při zpracování nároku na náhradu škody a žádosti o výpověď před soudem bez přítomnosti obžalovaného

D. Návrat do života

- Podpora a pomoc při řešení osobních záležitostí
- Podpora a pomoc při řešení bydlení, nástupu do práce
- Pomoc při řešení situace ve škole

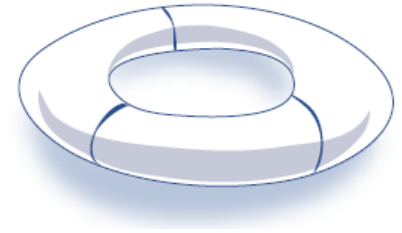

3. Co bylo pro oběti nejvíce zraňující po TČ

- A. Reakce rodiny a okolí

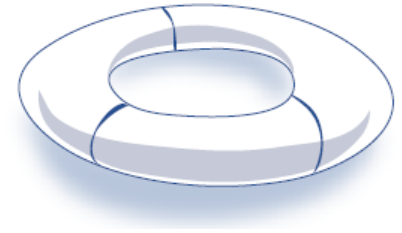
- B. Reakce profesionálů

A. Reakce okolí a rodiny

- Nepochopení rodiny a okolí
- Dramatizace důsledků při nahlášení TČ na další život oběti
- Odsouzení a reakce lidí v blízkém okolí, obviňování, výsměch
- „byla jsem potrestaná já, ne pachatel“, klientka musela odejít z práce, další přestoupit na jinou školu

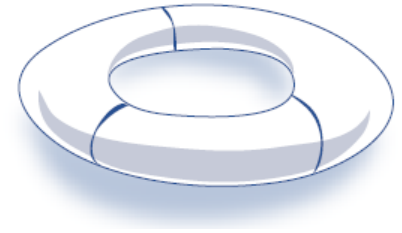
B. Reakce profesionálů

- Chování lékařů a zdravotnického personálu
- Necitlivé gynekologické vyšetření
- Chování policistů a jejich postoje „jednali se mnou, jako by mi nevěřili“
- Jednání cizinecké policie „zacházeli se mnou jako s vyvrhelem a ne jako s obětí“
- Chování obhájce obviněného (ponižování)
- Chování psychologa u soudně znaleckého šetření
- Kontakt s OČTŘ v cizí zemi

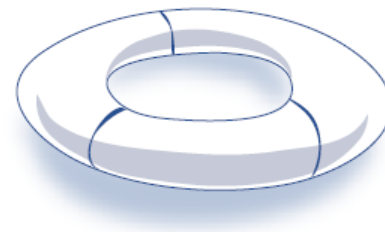

**BÍLÝ
KRUH
BEZPEČÍ**

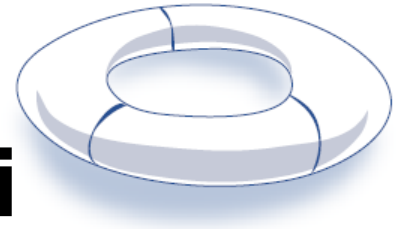
Doporučení pro kontakt s OTČ

Doporučení pro kontakt s OO

- Nedělejte, že se nic neděje. Ptejte se.
- Vyslechněte a naslouchejte.
- Věřte oběti.
- Poskytněte podporu a důvěru.
- Předejte kontakt na místa pomoci.
- Podpořte v řešení.
- Myslete na bezpečí osoby ohrožené i své.

Jak motivovat k vyhledání pomoci

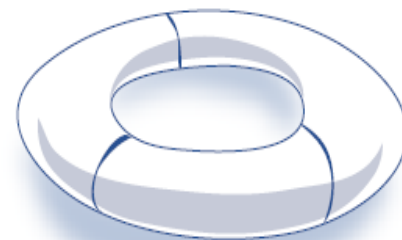

- Poskytnout pohled zvenčí (toto již není O.K.)
- Vyjádřit zájem pomoci ale **NENUTIT !**
- Informovat o rizicích DN a obvyklém vývoji
- Nabídnout možnost odborné pomoci
 - Mají zkušenost s obdobnými případy
 - Znalí způsoby řešení
 - Vyhledání pomoci nezavazuje k řešení
 - Pomoc může být anonymní

Pomoci může každý. Stačí jen chtít! Chcete?

- ✓ web: www.bkb.cz
- ✓ linka pomoci obětem **116 006**

Jak pomoci hned?

- Mobilní poradna pro oběti kriminality
 - Účel: přiblížit pomoc obětem v JmK
 - Jak na to:

- Jak můžete pomoci:
 - <https://csobpomaharegionum.csob.cz/detail-projektu/931-mobilni-poradna-pro-obeti-kriminality>